

4. AMFETAMINEN.

Alle substanties die ingedeeld worden in de drugklasse van de *psychostimulantia* hebben één ding gemeen, *ze oefenen een stimulerende werking uit op het centrale zenuwstelsel.*

De illegaal geproduceerde amfetamines worden ook ATS (Amfetamine Type Stimulants) genoemd. Ze verwijzen naar een groep geneesmiddelen met een gemeenschappelijke structurele ruggengraat van amfetamine. De bekendste zijn methamfetamine, XTC (MDMA) en EVE (MDEA).

ATS zijn er in verschillende varianten en verschijnen in verschillende vormen. Ze kunnen voorkomen als poeders met verschillende kleuren, capsules met verschillende kleuren, in een soort kristallen of kristallijn poeder.

ATS stimuleren het zenuwstelsel door de berichten tussen de hersenen en het lichaam te versnellen. ATS hebben het potentieel om mensen zich energiek en zelfverzekerd te laten voelen met een hoog gevoel van positieve gevoelens zoals liefde, geluk en dankbaarheid. Deze drugs worden vaak gebruikt door degenen die de hele nacht willen dansen en feesten. Het gebruik van ATS is een wereldwijd en groeiend fenomeen. De laatste jaren is er wereldwijd een sterke toename in de productie en het gebruik van ATS. Illegale ATS worden vervaardigd in geheime laboratoria. Hun doses zijn niet bepaald en ze kunnen gevaarlijke stoffen bevatten zoals talkpoeder of kinine.

Deze zullen besproken worden in afzonderlijke delen van mijn handleiding.

4.1. INDELING:

De amfetaminen kunnen ingedeeld worden in 2 groepen:

- 1) *De farmaceutisch gefabriceerde amfetamine.*
- 2) *De illegaal gefabriceerde amfetamines.*

4.1.a) De farmaceutisch gefabriceerde amfetamines:

De amfetaminen zijn synthetisch samengestelde stimulerende middelen. Amfetamine zelf werd in 1887 gesynthetiseerd door de chemicus EDELEANU. In 1910 ontdekten de Engelse fysiologen BARGER en DALE dat amfetamine nauw verwant is aan het hormoon adrenaline. Twee belangrijke amfetaminesoorten zijn dextroamfetamine (merknaam dexedrine) en methamfetamine (merknamen pervitine, methedrine en desoxyn). In het drugmilieu worden de amfetaminen ook "*SPEED*" genoemd. Methamfetamine is de krachtigste amfetaminesoort en daarom zeer gewild bij druggebruikers. Het werd in 1919 gesynthetiseerd.

In de jaren 1930 werden de amfetaminen gebruikt als middel tegen slaapziekte. In de tweede wereldoorlog werden ze aan de soldaten gegeven als pepillen. Adolf HITLER kreeg 5 keer per dag een speedinjectie toegediend.

Heden ten dage worden de amfetaminen op medisch vlak meestal gebruikt bij de behandeling van:

- Narcolepsy Dit is een ernstige ziekte die gekenmerkt wordt door overweldigende, periodes van slaap, waar men normaal wakker dient te zijn.
- Bepaalde vormen van hyper activiteit bij kinderen.
- Het verminderen of voorkomen van abnormale moeheid bij personen.
- Lichte depressies.
- Als eetlustremmer.

- Voor het opvangen en behandelen van de neveneffecten van drugs met een deprimerende werking op het centrale zenuwstelsel.
- Het verminderen van slaperigheid en de behandeling van vermoeidheidsverschijnselen.
- Bij de preventie en de behandeling van de zogenaamde *operatieshock*.
- Het op peil houden van de bloeddruk tijdens operaties.
- Bij de behandeling van de symptomen van de ziekte van Parkinson.
- Verhoogd de werking van de opiaten.

De farmaceutisch gefabriceerde amfetamines worden als drug gebruikt/misbruikt om 2 redenen:

1. Men zal dergelijke preparaten gaan gebruiken om zowel de fysieke als de mentale grenzen uit te breiden, te verleggen, zodat men zichzelf gaat overtreffen. Enkele voorbeelden hiervan zijn:
 - Topatleten die opwekkende middelen (epo) of spierversterkende middelen (anabolica) gebruiken om hun prestaties te verbeteren.
 - Vrachtwagenchauffeurs die lange uitputtende ritten moeten doen.
 - Studenten die zich klaarstomen om de aankomende examenperiodes te verwerken en bijvoorbeeld captagon of aanverwante middelen slikken. Studenten en chauffeurs willen of moeten een langere tijd wakker blijven met behoud van hun geestelijke vermogens en een verhoogd lichamelijk vermogen.
2. Ofwel worden amfetaminen gebruikt om hun specifieke euforische high of omwille van hun stimulerende effecten

Farmaceutische amfetaminen worden illegaal verkregen door inbraak in apotheken, in ziekenhuizen of farmaceutische bedrijven, ofwel door het indienen van gevonden, vervalste of gestolen doktersvoorschriften, ofwel met de hulp van harteloze, op winst beluste apothekers, door het overvallen van medicijntransporten, door illegale herinvoer van reeds uitgevoerde producten, door *kruimeldiefstallen* gepleegd door werknemers in farmaceutische bedrijven enz.

In 1971 werd reeds bewezen dat van de circa 5 miljoen (in de Verenigde Staten) legaal gefabriceerde amfetaminen ongeveer de helft de weg vond naar de illegale, zwarte markt. Er wordt aangenomen dat dezelfde verhoudingen heden ten dage nog gelden. Het is bijvoorbeeld aangetoond dat 60 % van de naar Mexico uitgevoerde amfetaminen hun weg terugvinden naar de Amerikaanse zwarte markt.

Het illegaal gebruik van amfetaminen in pilvorm was zeer populair tijdens de oorlog in Korea en de oorlog in Vietnam en ook gedurende de jaren 1966-1967, met de opkomst, de opbloei van de hippieperiode, de zogenaamde "Flower Power periode".

Alhoewel amfetaminen die farmaceutisch geproduceerd worden in verschillende vormen aangeboden worden, is de meest voorkomende verschijningsvorm de tablet of de capsule. De normale therapeutische dosis schommelt tussen de 5 mg. en de 30 mg. actieve amfetamine per capsule, tablet.

Er is gemiddeld 15 mg. amfetamine nodig voordat de eerste effecten zich gaan manifesteren.

Diegenen die farmaceutische amfetaminen en aanverwanten als drug gebruiken dienen dagelijks over een dosis van 150 tot 250 mg. te beschikken om tot de gewenste effecten te komen. Er bestaan rapporten van gebruikers die dagelijks dosissen innamen schommelend

tussen de 700 mg. en 1200 mg.. Volgens specialisten is de dodelijke amfetamine dosis 800 mg., dit voor een persoon met een lichaamsgewicht van 75 kg. en die geen regelmatige gebruiker is.

De amfetaminen, zowel in de chemische werking als in de fysiologische werking, zijn verwant aan een natuurlijk actief element dat gevonden wordt in de *medulla*, het kapsel van de bijnier. Dit actieve element wordt *adrenaline* of *epinephrine* genoemd. Zowel amfetamine als adrenaline bezitten de eigenschap om de bloeddruk te laten stijgen en om het centrale zenuwstelsel te stimuleren.

4.1.b) Voorkomen.

Pure amfetamine is een kleurloze vloeistof met een doordringende, scherpe geur en een bittere smaak. Amfetamine wordt gewoonlijk gecombineerd met een zout zoals amfetamine sulfaat of met een bijgevoegde *isomeer* zoals *dextro amfetamine sulfaat*. Een *isomeer* heeft bijna dezelfde chemische samenstelling als de *moedersubstantie* maar heeft een andere moleculaire structuur.

Er zijn 3 chemische types van amfetaminen die verschillen vertonen in hun potentie als drug en in hun effecten. Deze zijn:

- a) Zouten van *racemische amfetaminen*. **Racemisch** wil zeggen wanneer een gepolariseerd licht door een amfetamineoplossing gaat schijnen, bijvoorbeeld verticaal, en men kijkt door een gepolariseerde lens, dan bemerkt men dat er in de oplossing een specifieke rotatie optreedt, ofwel naar rechts ofwel naar links.
- b) Dextro amfetaminen.
- c) Methamfetamine.

Deze 3 chemische amfetamine types worden het meest op de legale markt aangeboden verwerkt als tablet, capsule of als vloeistof, elixir.

De meest voorkomende farmaceutisch geproduceerde amfetamines zowel op de legale als zwarte markt zijn

1. Dexedrine.

Dexedrine, een vorm van dextro amfetamine sulfaat, wordt gebruikt bij de behandeling van onder andere:

- ❑ Narcolepsy: dagelijkse dosis van 5 tot 6 mg.
- ❑ Hyper kinetisch gedrag: dagelijkse dosis 2,5 mg. tot 40 mg..
- ❑ Gewichtscontrole: dagelijkse dosis 10 mg. tot 15 mg.

Het is waarschijnlijk de meest voorgeschreven farmaceutische amfetamine voor medisch gebruik.

Voorkomen.

- ❑ Als tijdbestendige capsule van 5 - 10 - 15 mg. De capsules hebben een volledige bruine helft en een doorschijnende helft. Door de doorzichtige helft zijn kleine bolletjes zichtbaar van witte, oranje en gele kleur. Op beide helften staan de initialen van de producent.
- ❑ Dexedrine tabletten zijn oranje van kleur en hartvormig. Op de tablet staat een identificatienummer en de initialen van de producent.
- ❑ Dexedrine elixir komt voor als vloeistof in flesjes met 5 ml. inhoud, bevattende 5 mg. dextro amfetamine en 10 % alcohol.

De effecten bij intoxicatie

- geïrriteerdheid
- duizeligheid
- persoonlijkheidsveranderingen
- hoofdpijn
- rusteloosheid
- fysische en psychische afhankelijkheid
- beven
- diarree
- hyperactiviteit
- slapeloosheid
- overstimulatie
- verhoogde bloeddruk en hartslag
- psychotische periodes

2. **Dexamyl.**

Dexamyl bevat dextro amfetamine sulfaat en amobarbital. Dexamyl is gelijk aan dexedrine met dat verschil dat het een barbituraat zuurderivaat, amobarbital bevat. Deze stof vermindert de alertheid en de zelfvoldaanheid die de gebruiker wel ervaart bij Dexedrine.

Voorkomen.

- Als tijdbestendige capsule waarvan een helft groen van kleur is en de andere helft doorzichtig is. De capsule bevat groene en witte bolletjes. Op beide capsulehelften staan de initialen van de producent.
- Dexamyl tabletten zijn lichtgroen van kleur en zijn hartvormig. Ze bevatten 5 mg. dextro amfetamine en 30 mg amobarbital.
- Dexamyl elixir komt voor als vloeistof in flesjes en bevat 5 mg. dextro amfetamine sulfaat, 30 mg. amobarbital en 25 % alcohol.

De effecten bij intoxicatie.

- geïrriteerdheid
- duizeligheid
- rusteloosheid
- hoofdpijn
- slapeloosheid
- hyperactiviteit
- verhoogde bloeddruk en polsslag
- overstimulatie
- euforie
- beven
- psychose
- diarree
- persoonlijkheidsveranderingen
- psychische en fysische afhankelijkheid

3. **Benzedrine.**

Benzedrine bevat amfetamine sulfaat.

Voorkomen.

- ❑ Als tijdbestendige capsule. De ene helft heeft een diepe wijn kleur, de andere helft is doorzichtig. De capsule bevat kleine bolletjes van witte, roze en donker rode kleur. De capsules hebben de initialen van de producent en een identificatienummer. De capsules bevatten ongeveer 15 mg. amfetamine sulfaat.
- ❑ De tabletten zijn hartvormig en hebben een oranje kleur. Ze hebben ook de initialen van de producent en een identificatienummer.

Effecten bij intoxicatie.

- ❑ geïrriteerdheid
- ❑ hoofdpijn
- ❑ rusteloosheid
- ❑ fysische en psychische dependence
- ❑ beven
- ❑ diarree
- ❑ hyperactiviteit
- ❑ overstimulatie
- ❑ slapeloosheid
- ❑ euforie
- ❑ verhoogde bloeddruk en polsslag
- ❑ psychose
- ❑ duizeligheid
- ❑ persoonlijkheidsverandering.

4. **Eskatrol.**

Het preparaat bevat Dextro Amfetamine sulfaat in combinatie met pro chloor perazine

Voorkomen.

Eskatrol komt alleen voor onder de vorm van tijdbestendige capsules, dit wit zijn aan de ene helft terwijl de andere helft doorzichtig is. De capsules bevatten kleine bolletjes van oranje, gele en witte kleur. Beide helften van de capsules hebben de initialen van de producent en een identificatie nummer.

Effecten bij intoxicatie.

- ❑ geïrriteerdheid
- ❑ duizeligheid
- ❑ persoonlijkheidsveranderingen
- ❑ hoofdpijn
- ❑ rusteloosheid
- ❑ fysische en psychische dependence
- ❑ beven
- ❑ hyperactiviteit
- ❑ diarree
- ❑ slapeloosheid
- ❑ euforie
- ❑ verhoogde bloeddruk en polsslag
- ❑ psychose

5. **Biphetamine.**

Biphetamine is een combinatie van dextro amfetamine en amfetamine. Biphetamine werkt zeer krachtig en ontwikkelt vlug tolerantie.

Voorkomen.

- *Biphetamine 7½*: Een witte capsule met een zwart vierkant op de ene helft en met een op een omgekeerde Y lijkend teken op de andere helft. Bevat 3,75 mg. dextro amfetamine en amfetamine.
- *Biphetamine 12½*: Deze capsules hebben een zwarte helft met het Y teken en een witte helft. Deze capsules bevatten 6,25 mg. dextro amfetamine en amfetamine.
- *Biphetamine 20*: Deze capsules zijn volledig zwart van kleur en bevatten 10 mg. dextro amfetamine en amfetamine.

Effecten bij intoxicatie.

- geïrriteerdheid
- duizeligheid
- persoonlijkheidsveranderingen
- hoofdpijn
- rusteloosheid
- fysische afhankelijkheid
- beven
- hyperactiviteit
- diarree
- overstimulatie
- slapeloosheid
- euforie
- verhoogde bloeddruk, hartslag en lichaamstemperatuur
- psychose

Dit geneesmiddel heeft een krachtige tot zeer krachtige werking en creëert vlug tolerantie

6. **Desoxyn.**

Desoxyn, dat Methamfetamine HCl bevat, is ook gekend onder de naam ***de(s)oxyephedrine***. Het meest gekende geneesmiddel in België dat tot deze groep behoort is ***pervitine*** en ***methedrine***.

Desoxyn komt enkel voor onder de vorm van tabletten. In de tabletten zit er een *baarmoedervormige* substantie met een poreuze plastiekachtige wand. In dit omhulsel zit dan het actieve element. Daar het omhulsel in de tablet een poreuze wand heeft wordt deze traag met de drug doortrokken. Wanneer de tablet dan in het darmkanaal terecht komt sijpelt de het actieve bestanddeel doorheen de poreuze wand.

Desoxyn heeft een krachtige werking en creëert vlug tolerantie.

Voorkomen.

- “*Nummer 1*” is een witte, ronde tablet dewelke 5 mg. methamfetamine HCl bevat. Op de tabletten vindt men de letters “MC” terug.
- “*Nummer 2*” is een kleine ronde tablet van licht oranje kleur. De tablet bevat 10 mg. methamfetamine HCl. Op de tablet staan de letters “ME”.

- “Nummer 3” is een kleine ronde tablet van gele kleur. De tablet bevat 15 mg. methamfetamine HCl. Op de tablet staan de letters “MF”.
-

Effecten bij intoxicatie.

- geïrriteerdheid
- persoonlijkheidsveranderingen
- beven
- diarree
- rusteloosheid
- fysieke afhankelijkheid
- slapeloosheid
- hyper activiteit
- verhoogde bloeddruk, hartslag en lichaamstemperatuur
- overstimulatie en psychoseslag
- duizeligheid en hoofdpijn

7. **Preludin.**

Preludin is een vorm van *phenmetrazine hydrochloride*. Het is geen amfetamine in de echte zin van het woord. Alhoewel, de substantie heeft een stimulerende werking op het centrale zenuwstelsel en het creëert dezelfde effecten als de amfetaminen. Preludin komt alleen in tabletvorm voor en wordt gebruikt/misbruikt als eetlustremmer.

Voorkomen.

- a) Een rooskleurige, vierkantvormige tablet. De tablet bevat 25 mg. phenmetrazine HCl. Van de ene hoek naar de andere (overhoeks zijn de letters “BI” gedrukt).
- b) *Preludin enduret* is een witte, ronde tablet. De tablet heeft een verlengde werking en bevat 50 mg. phenmetrazine HCl. Op de tablet zijn de letters “BI” gedrukt samen met het getal “79”.
- c) Een ronde, rooskleurige tablet. De tablet bevat 75 mg. phenmetrazine HCl. Op de tablet zijn de letters “BI” gedrukt en komt het nummer “62” voor.

Alhoewel er geen gewag gemaakt wordt van eventuele negatieve bijeffecten of neveneffecten mag men gerust aannemen dat ook hier de waarschuwingen gelden die van toepassing zijn bij amfetaminegebruik.

8. **Ritalin.**

Ritalin is geen amfetamine maar heeft wel een stimulerende werking op het centrale zenuwstelsel. Ritalin is een vorm van *methylphenidaat hydrochloride*. Een geneesmiddel dat in België verkocht wordt en tot deze groep behoort is ***ritalin***.

Voorkomen.

- a) Als kleine ronde, geelkleurige tablet die 5 mg. ritalin bevat.
- b) Een wat grotere, blauwkleurige tablet die 10 mg. ritalin bevat.
- c) Een nog grotere, licht oranje kleurige tablet die 20 mg. ritalin bevat.
- d) Ritalin komt ook voor als een vloeistof in flesjes van 10 ml., die 100 mg. methylhemnidaat HCl bevat.

Ritalin heeft een stimulerende werking op het centrale zenuwstelsel en de effecten, de potentie, de tolerantie en de afhankelijkheid zijn van dezelfde aard als bij de amfetamines.

9. **Captagon.**

Captagon is een geneesmiddel dat dicht aanleunt bij de amfetaminefamilie en bevat *fenetylline HCl*. Het product wordt in België verkocht onder de merknaam *captagon*.

Voorkomen.

Captagon komt voor onder de vorm van ronde tabletten van 25 mg en 50 mg.

Captagon heeft een stimulerende werking op het centrale zenuwstelsel en de effecten, de potentie, de tolerantie en de afhankelijkheid zijn van dezelfde aard als bij de amfetaminen.

10. **Catorid.**

Catorid is een geneesmiddel dat niet tot de amfetaminen behoort maar die eenzelfde werking heeft. Het product bevat *prolition HCl* en wordt in België verkocht onder de merknamen *catorid* en *promotel*.

Voorkomen.

Catorid komt voor onder de vorm van ronde tabletten van 10 mg.

Alhoewel catorid geen amfetamine is kan men de effecten bij gebruik en intoxicatie vergelijken met deze van de amfetaminen.

4.1.c) De illegaal gefabriceerde amfetaminen.

Alhoewel een groot gedeelte van de legaal gefabriceerde amfetaminen in het illegale drugcircuit terecht komen worden er nog veel meer in illegale labo's gefabriceerd. Deze illegale labo's variëren qua inrichting van het gewone "keukenlabo" (het amateur labo) tot het "high tech" commerciële labo.

De meeste van deze illegale labo's zal men terug vinden op geïsoleerde plaatsen, dit omdat het productieproces gepaard gaat met veel lawaai en stank (aceton en dergelijke meer).

De 2 meest illegaal gefabriceerde amfetamines zijn:

a) Amfetamine sulfaat.

Wordt meestal in poedervorm geproduceerd doch wordt in het milieu soms verkocht als *methamfetamine*, een drug die de laatste tijd meer en meer intraveneus ingespoten wordt. Amfetamine sulfaat wordt het meest verwerkt in kleine, boonvormige bolletjes die oraal ingenomen worden.

b) Methamfetamine.

Wordt gewoonlijk in poedervorm geproduceerd en wordt meestal rechtstreeks (intraveneus) ingespoten in de aders. Speed wordt ook gesnoven. In het milieu is deze drug beter gekend of berucht onder de meest populaire straatnaam **speed**.

Alhoewel het amfetaminegebruik in België niet zo populair was kende het gebruik ervan de laatste jaren een heropleving. Getuige daarvan de ontmanteling van verschillende illegale (meth) amfetamine labo's in België dit tussen begin 1989 en eind 1996. Momenteel, november 1999, is het methamfetamine gebruik een ware plaag geworden. Men mag gerust stellen dat het gebruik van methamfetamine, speed dus, epidemische vormen heeft aangenomen en dat deze drug na de cannabisproducten marihuana en hasjiesj, de meest gebruikte en misbruikte illegale drug geworden is.